

INUIT ATAQATIGIIT

INATSIARTUNI

Nuuk 25. marts 2015

UPA15/99-100-101

Aaja Ch. Larsen

Pkt. 99

Inatsisartutbeslutning om at Grønlands Selvstyre tiltræder Anordning om ikrafttræden for Grønland af forældreansvarsloven, Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om international fuldbyrdelse af for-ældremyndighedsafgørelser m.v., Lov om ændring af myndighedsloven for Grønland, lov om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabets retsvirkninger, retsplejelov for Grønland og kriminallov for Grønland, Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om ændring af retsplejeloven, lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning samt forskellige andre love.

(Medlem af Naalakkersuisut for Natur, Miljø og Justitsområdet)

Pkt. 100

Inatsisartutbeslutning om at Grønlands Selvstyre tiltræder Anordning om ikrafttræden for Grønland af dele af lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, lov om ægteskabets retsvirkninger og retsplejeloven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab.

(Ophævelse af anordning om lov om registreret partnerskab som følge af ægteskab mellem to personer af samme køn)

(Medlem af Naalakkersuisut for Natur, Miljø og Justitsområdet)

Pkt. 101

Inatsisartutbeslutning om at Grønlands Selvstyre tiltræder Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen.

(Medlem af Naalakkersuisut for Natur, Miljø og Justitsområdet)

Barnets ret til at se begge forældre er en grundlæggende menneskeret, som beskrives i FN's Børnekonvention og som der bredt er politisk opbakning til. Rettighederne i FN's Børnekonvention er dog nogle gange langt væk fra den virkelighed, som børn oplever. Mange har ikke kontakt til enten deres mor eller far. For nogle sker dette imod barnets eller forældrenes vilje. Derfor tager vi forslaget til disse anordninger alvorligt og ønsker, at alle aspekter vendes og drejes, så hensigten, om at skabe forbedrede vilkår for det enkelte barn og for barnets forældre, sikres.

Vi ser, at lovforslaget sikrer, at børns retssikkerhed styrkes med disse anordningsforslag. Det er positivt, at de bliver en del af den gældende lov for Grønland og flere rettigheder således sikres ved lov.

Således mener vi, at det er yderst positivt, at børn får udvidet mulighed for at blive hørt og at revselsesretten endelig afskaffes. Dette er en klar forbedring, som vi kun kan bakke varmt op om. Det styrker børns retsstilling. Vi mener det er positivt, at Haager børnebeskyttelseskonventionen træder i kraft. Endelig finder vi det yderst positivt og på sin plads, at par af samme køn endelig får mulighed for at indgå ægteskab.

Men, for der er men: Vi har flere forbehold og tilføjelser, som vi mener der bør tages højde for hvis vi reelt skal sikre små og store borgere deres rettigheder.

Der er et hul i lovgivningen, hvor forældre, som er separeret ved fødslen eller ikke har boet sammen før fødslen, ikke automatisk får forældremyndighed. Udgangspunktet må være, at alle forældre, uanset køn, må måles på om de er i stand til at drage omsorg for barnet og imødekomme barnets behov. Det må være vigtigere end hvilket køn forældrene har. Derfor mener vi ikke at det er tidssvarende og vi mener at begge forældre som udgangspunkt skal have fælles forældremyndighed. Dette hul lukkes gennem en revision af den gældende Børnelov fra 1963 – som herefter giver forældre, gifte som ugifte, mulighed for at blive også juridiske forældre fra barnets fødsel alene ved underskrivelse af en ansvars- og omsorgserklæring.

Vi er nødt til at sikre, at der er børnesagkyndig viden tilstede når barnet inddrages, så barnet får de optimale rammer og ikke kommer i klemme i forældrenes konflikt. Til det har vi behov for, at man tager konkret stilling til, hvordan man vil sikre dette, da vi ved Socialforvaltningerne er presset og man sidder med mange sager pr. sagsbehandler. Dette kan besværliggøre inddragelsen af barnet, da det typisk vil være en børnesagkyndig, der skal afgøre om barnet er modent til at blive inddraget. Hvordan vil man sikre, at barnet inddrages i videst mulig omfang?

Vi mener det bør være en rettighed – og ikke kun et mulighed - for borgerne, at der tilbydes konfliktmægling. Det vil være med til at sagerne kan afgøres hurtigere og i højere grad kan opnå løsninger i enighed mellem forældrene, hvilket vil være til gavn for børnene.

I dag er der lang sagsbehandlingstid i retsvæsenet, hvilket medfører, at fædre risikerer at miste eller skulle genopbygge relation til deres børn, mens familien venter på, at sagen bliver behandlet. Dette er ikke i barnets interesse. Der er behov for en hurtig etablering af samværsordninger og dette bør konfliktmægling være en del af. Konfliktmægling er et positivt tiltag, som vil sikre bedre vilkår end i dag. Begge forældre har et ansvar for at være med til at finde et konstruktivt kompromis og sikre at den anden forælder får en god relation til barnet. Hensynet til barnet må være det allervæsentligste.

Lovgivningen giver øget mulighed for fælles forældremyndighed, men Naalakkersuisut er nødt til at forholde sig til tidligere samværsager. Vil der være mulighed for at tage tidligere sager op? Det står hen i det uvisse, men hvis dette ikke er en mulighed vil det stille borgerne ulige og være indskrænkende for dele af befolkningen.

På trods af de holdninger, der måtte være i den danske regering, om der ikke er behov for at tage særlige hensyn til forældre, som bor i hver sin by eller i Grønland og Danmark, mener vi, at dette hensyn er vi nødt til at forholde os til. Der bør være mulighed for medbestemmelse ved flytning af et barn og sikring af en konkret, økonomisk og tidsmæssig, plan for hvornår og hvordan barnet kan se begge forældre. Dette er der ikke i tilstrækkelig form taget højde for.

Vi støtter Nunatsinni Advokatits forslag om, at bestemmelsen om at børn, der er fyldt 10 år, bør have mulighed for at anmode om at forældrene indkaldes til et møde om forældremyndigheden, barnets bopæl eller samvær med forældrene som det står i den danske version, men som der ikke tages med i denne anordning.

Vi mener klart, at kriminallov for Grønland ændres, så bortførelse af barn fra Grønland til Danmark sidestilles med bortførelse udenfor Rigsfællesskabet, så vi sikrer dette ligeledes gøres strafbart.

Vi støtter varmt at det bliver muligt, at par af samme køn kan indgå ægteskab, men undrer os over, at Børneloven og Barnets Reform ikke træder i kraft ved behandlingen af disse anordninger. Det er i naturlig forlængelse af de nærværende anordninger. Med Børneloven ville vi få sikret, at den ydmygende og utidssvarende registrering af partnere ville blive opdateret ved en ansvars- og omsorgserklæring samt at der vil blive givet mulighed for medmoderskab, så par af samme køn ikke diskrimineres og skal under adoptionsloven her i Grønland, men i Danmark hører under Børneloven. Derfor henstiller vi, at der snarest muligt sker en yderligere ajourføring, så Børneloven sættes i kraft for Grønland. Ligeledes mener vi, at Barnets Reform giver børn en række yderligere rettigheder i vores egen lov, som det kendes fra FN's Børnekonvention. Dette vil styrke børns retsstilling, ikke mindst de mest udsatte i samfundet.

Vi håber de øvrige partier kan bakke op om at stille krav til den danske regering om de nævnte forhold.

Med hensyn til afskaffelse af revselsesretten mener vi, at Naalakkersuisut bør sikre, at der er den rette hjælp til børn og unge, som udsættes for vold fra familien, enten som vidne eller offer for vold i familien. Det er ikke nok, at vi anskuer denne sag fra et kriminalretslig synspunkt. Vi er også nødt til at betragte den fra et socialt perspektiv. Dette ser vi ikke tilstrækkelig dækket af Naalakkersuisuts voldsstrategi.

Endelig mener vi, at vi bør gøre op med anordninger, da det er dansk lovgivning, som ikke tager højde for grønlandske forhold og vi mener der bør stille krav om fra Naalakkersuisut overfor den danske regering om, at man fremadrettet lavet grønlandske folketingslove på områder, som gælder grønlandske forhold. Det håber vi samtlige partier vil bakke op om.